

LUONNOS

Hallituksen esitys eduskunnalle elinkeinotulon, maatilatalouden tulon ja metsätalouden pääomatulon kertapoisto- ja menojäännösrajojen korotuksista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolain, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain sekä maatilatalouden tuloverolain säännöksiä siten, että laissa mainittuja kertapoisto- ja menojäännösrajoja korotetaan. Esityksessä ehdotetaan, että elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisen irtaimen käyttöomaisuuden pienhankinnaksi luettavan hankinnan yläraja nostettaisiin 850 eurosta 1 200 euroon ja pienhankintojen verovuosisikohtaisen vähennyksen yhteismäärän raja nostettaisiin 2 500 eurosta 3 600 euroon. Elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin sekä maatilatalouden tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös alle 1 200 euron menojäännöksen kertapoistosta. Lisäksi ehdotetaan tuloverolaissa tarkoitetun metsätalouden pienen hankinnan tai menojäännöksen kertapoiston rajan nostamista 200 eurosta 600 euroon.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että verovähennyksestä aiheutuva yhteisöveron verotuottomuu-
tos kompensoitaisiin kunnille verontilityslain mukaisia yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla.

Esitys liittyy valtion vuoden 2021 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
3 Tavoitteet	4
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	4
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	4
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	4
4.2.1 Vaikutukset julkiseen talouteen	4
4.2.2 Verotuottovaikutuksen kompensatio	5
5 Lausuntopalaute	5
6 Voimaantulo	5
7 Suhde muihin esityksiin.....	6
7.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä.....	6
7.2 Suhde talousarvioesitykseen	6
LAKIEHDOTUKSET	7
1. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 ja 33 §:n muuttamisesta.....	7
2. Laki maatilatalouden tuloverolain 8 §:n muuttamisesta	8
3. Laki tuloverolain 115 §:n 3 momentin muuttamisesta.....	9
LIITTEET	10
RINNAKKAISTEKSTIT	10
1. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:n ja 33 §:n muuttamisesta.....	10
2. Laki maatilatalouden tuloverolain 8 §:n muuttamisesta	11
3. Laki tuloverolain 115 §:n 3 momentin muuttamisesta.....	12

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Hallitus päätti vuoden 2021 budjettineuvotteluissa toteuttaa pienten poistojen euromäärien korottamista koskevat lakimuutokset. Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

2 Nykytila ja sen arviointi

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, jäljempänä *elinkeinoverolaki*, 3 luku sisältää säännökset käyttöomaisuuden ja muun omaisuuden hankintamenon jaksottamisesta. Lain 30 §:ssä säädetään, että koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoista tehdään poistot yhtenä eränä menojäännöksestä. Menojäännöksen laskemisesta säädetään tarkemmin 30 §:n 2 ja 4 momentissa. Pykälän 3 momentin mukaan verovuoden poiston suuruus saa olla enintään 25 prosenttia menojäännöksestä. Lain 33 § sisältää poikkeussäännöksen, jonka mukaan irtaimen kuluvan käyttöomaisuuden hankintameno voidaan verovelvollisen niin vaatiessa poistaa kokonaisuudessaan sinä verovuonna, jona omaisuus on otettu käyttöön, jos käyttöomaisuuden todennäköinen taloudellinen käyttöikä on alle kolme vuotta tai jos sen hankintameno on alle 850 euroa. Pykälän 2 momentin mukaan tällaisina pienhankintoina verovelvollinen voi verovuoden aikana vähentää yhteensä enintään 2 500 euroa.

Elinkeinoverolain 32 §:n mukaan, jos verovelvollinen osoittaa, että kaiken edellä 30 ja 31 §:ssä tarkoitetun käyttöomaisuuden käypä arvo on verovuoden päättyessä omaisuuden arvonalenemisen, tuhoutumisen, vahingoittumisen tai muun syyn vuoksi pienempi kuin menojäännös, josta on jo tehty verovuoden poisto, saadaan menojäännöksestä tehdä sellainen lisäpoisto, joka alentaa menojäännöksen käypään arvoon. Elinkeinoverotuksessa menojäännös lasketaan hyödykeryhmäkohtaisesti. Lain 54 §:n 2 momentin mukaan verovelvollinen ei saa vähentää poistoina suurempaa määrää kuin mitä hän on verovuonna ja aikaisemmin kirjanpidossaan vähentänyt. Elinkeinoverotuksessa ei ole asetettu rajaa, jonka alittavan menojäännöksen voisi poistaa kerralla.

Maatilatalouden tuloverolain 8 §:n 4 momentin mukaan verovuoden poiston suuruus saa olla enintään 25 prosenttia menojäännöksestä. Momentin toisessa virkkeessä säädetään, että jos näin laskettu poisto on pienempi kuin kymmenen prosenttia verovuoden päättyessä käytössä olevien verovuoden ja kolmen sitä edeltäneen verovuoden aikana käyttöön otettujen koneiden, kaluston ja laitteiden hankintamenojen yhteismäärästä, saadaan poisto kuitenkin tehdä viimeksi mainitun suuruisena. Maatilatalouden tuloverotuksessa ei ole asetettu rajaa, jonka alittavan menojäännöksen voisi poistaa kerralla.

Tuloverolain 115 §:n mukaan metsätalouden hankinta voidaan poistaa suoraan, jos sen hankintameno tai menojäännös on alle 200 euroa. Kun elinkeinoverotuksessa menojäännös lasketaan hyödykeryhmäkohtaisesti, metsätalouden poistot lasketaan hyödykekohtaisesti esimerkiksi jokaisesta koneesta ja rakennuksesta erikseen. Kun myös suoraan poistettavan menojäännöksen rajaa sovelletaan jokaiseen hyödykkeeseen erikseen, menojäännösraja tulee useiden verovelvollisten kohdalla sovellettavaksi useaan kertaan. Metsätalouden kertapoistoille ei ole asetettu verovelvolliskohtaisen yhteismäärän ylärajaa, kuten elinkeinoverolain 33 §:n 2 momentissa on säädetty. Tästä johtuen metsätalouden kertapoistoraja on alempi kuin elinkeinoverotuksen vastaava hyödykeryhmäkohtainen raja.

Mainittujen kertapoisto- ja menojäännösrajojen aikaisemmat markkamäärät muutettiin vuonna 2002 euromääräisiksi, jolloin pyörityksestä seurasi raja-arvoihin pieniä korotuksia. Rajoja ei ole korotettu vuoden 2002 jälkeen.

3 Tavoitteet

Tavoitteena on mahdollistaa pienhankintojen ja pienten menojäännösten sekä metsätalouden menojen nopeampi vähentäminen verotuksessa. Lisäksi esityksellä tavoitellaan hallinnollisen taakan kevenemistä kyseisten pienten poistojen nopeutetun poistamisen kautta.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Muutokset elinkeinoverolakiin ja maatilatalouden tuloverolakiin

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elinkeinoverolain 33 §:n 1 momentin 2 kohtaa siten, että kohdan mukaisen irtaimen käyttöomaisuuden pienhankinnaksi luettavan hankinnan yläraja nostettaisiin 850 eurosta 1 200 euroon. Lisäksi pykälän 2 momentissa tarkoitettua pienhankintojen verovuosiokohtaisen vähennyksen yhteismäärän rajaa ehdotetaan nostettavaksi 2 500 eurosta 3 600 euroon. Ehdotetun säännöksen mukaan, verovelvollisen niin vaatiessa, irtaimen kuluvan käyttöomaisuuden hankintameno voitaisiin poistaa kokonaisuudessaan sinä verovuonna, jona omaisuus on otettu käyttöön, jos käyttöomaisuuden hankintameno on ollut enintään 1 200 euroa ja pienhankintoina saataisiin verovuonna vähentää yhteensä enintään 3 600 euroa.

Lisäksi ehdotetaan lisättäväksi elinkeinoverolain 30 §:ään uusi 5 momentti sekä maatilatalouden tuloverolain 8 §:ään uusi 7 momentti, joissa säädettäisiin verovelvollisen mahdollisuudesta vähentää kertapoistona menojäännös, joka jää alle 1 200 euron. Elinkeinoverolain 54 §:n edellyttämällä tavalla tällaisen menojäännöksen poistava lisäpoisto voitaisiin tehdä verotuksessa vain, mikäli se on tehty kirjanpidossa. Ehdotettujen säännösten tarkoituksena on tarjota verovelvollisille nopeampi pienten menojäännösten poistomahdollisuus. Nämä säännökset olisivat uusia lisäyksiä elinkeinoverolain ja maatilatalouden tuloverolain sääntelyyn koskien käyttöomaisuuden hankintamenon jaksottamista ja siten uusi verotuki.

Muutokset tuloverolakiin

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolain 115 §:n 3 momentissa tarkoitettua metsätalouden hankintamenon tai menojäännöksen kertapoiston rajan nostamista 200 eurosta 600 euroon. Ehdotetun säännöksen mukaan enintään 600 euron suuruinen meno tai menojäännös saataisiin poistaa kerralla.

Muut ehdotukset

Lisäksi ehdotetaan, että esityksestä aiheutuvat verotuottomuutokset kompensoitaisiin kunnille. Kunnallisverotulojen sekä yhteisöverotulojen kompensatiosta on tarkoitus antaa erilliset esitykset.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Vaikutukset julkiseen talouteen

Ehdotusten vaikutusta verotuottoon on seuraavassa arvioitu verotustietojen avulla. Verotuottovaikutusta ei kuitenkaan voida arvioida täsmälleen, erityisesti koska verotustiedoissa poistot ja menojäännökset kirjataan hyödykeryhmäkohtaisesti eikä tietoa siksi ole yksittäisistä pienhankinnoista eikä näiden osuudesta verrattuna muihin hankintoihin. Arvio perustuu siten erilaisiin oletuksiin pienhankintojen määristä sekä kertapoistomahdollisuuksien hyödyntämisestä.

Kun oletetaan, että elinkeinoverotuksessa verovelvolliset käyttäisivät korotettua pienhankintojen poisto-oikeutta laajasti, mutta kuitenkin niin, että tehtävät kertapoistot eivät veisi yritystä tappiolliseksi, muutoksen arvioidaan pienentävän yhteisöveron tuottoa noin kahdeksalla miljoonalla eurolla verovuonna 2021. Muutos lisäksi pienentäisi ansio- ja pääomatuloveron tuottoa noin kolmella miljoonalla eurolla verovuonna 2021.

Metsätalouden verotuksen muutokset vähentäisivät vastaavasti ansio- ja pääomatuloveron tuottoa noin kahdella miljoonalla eurolla vuonna 2021.

Elinkeino- ja maatalouden verotuksen uudet meno- ja tulojäännöspoistoja koskevat rajat alentaisivat yhteisöveron tuottoa noin yhdellä miljoonalla eurolla sekä ansio- ja pääomatuloveron tuottoa noin kahdella miljoonalla eurolla verovuonna 2021.

Yhteensä muutokset pienentäisivät verovuonna 2021 yhteisöveron tuottoa noin yhdeksällä miljoonalla eurolla sekä ansio- ja pääomatuloveron tuottoa noin seitsemällä miljoonalla eurolla, josta pääomatuloveroa on noin kolme miljoonaa euroa, valtion ansiotuloveroa noin kaksi miljoonaa euroa ja kunnallisveron tuottoa noin kaksi miljoonaa euroa. Ehdotusten vaikutukset sairausvakuutusmaksuihin ja kirkollisveroon arvioidaan vähäisiksi.

Ehdotetuilla muutoksilla on verotusta lykkäävä vaikutus, joka voi olla joissain tapauksissa pitkäkestoinen. Pääosin verotuottojen kuitenkin arvioidaan palautuvan kahden seuraavan vuoden aikana siten, että verovuonna 2022 yhteisöveron tuotto lisääntyisi noin kuudella miljoonalla eurolla sekä ansio- ja pääomatuloveron tuotto noin neljällä miljoonalla eurolla, josta pääomatuloveroa on noin kaksi miljoonaa euroa, valtion ansiotuloveroa noin miljoona euroa ja kunnallisveron tuottoa noin miljoona euroa. Verovuonna 2023 yhteisöveron tuotto lisääntyisi edelleen noin kolmella miljoonalla eurolla sekä ansio- ja pääomatuloveron tuotto noin kolmella miljoonalla eurolla, josta pääomatuloveroa on noin miljoona euroa, valtion ansiotuloveroa noin miljoona euroa ja kunnallisveron tuottoa noin miljoona euroa.

4.2.2 Verotuottovaikutuksen kompensatio

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti kuntatalouteen vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan nettomääräisesti. Muutokset kunnallisveron tuottoon kompensoitaisiin valtionosuusjärjestelmän kautta. Kunnallisverotulojen kompensatiosta on tarkoitus antaa erilliset esitykset. Muutokset yhteisöveron tuottoon kompensoitaisiin kunnille yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla. Yhteisöveron jako-osuuksien muuttamisesta on tarkoitus antaa erillinen esitys.

5 Lausuntopalaute

[XX]

6 Voimaantulo

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021. Lakeja sovellettaisiin ensimmäistä kertaa verovuodelta 2021 toimitettavassa verotuksessa.

7 Suhde muihin esityksiin

7.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy tämän esityksen kanssa samaan aikaan annettavaan hallituksen esitykseen laeiksi verontilityslain 12 ja 12 f §:n sekä tuloverolain 124 ja 124 b §:n muuttamisesta.

7.2 Suhde talousarvioesitykseen

Esitys liittyy valtion vuoden 2021 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 ja 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 33 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laeissa 473/1998 ja 898/2001, sekä
lisätään 30 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1539/1992 ja 473/1998 uusi 5 momentti seuraavasti:

30 §

Enintään 1 200 euron suuruinen menojäännös saadaan poistaa kerralla.

33 §

Poiketen siitä, mitä 30 §:ssä säädetään, poistetaan verovelvollisen vaatiessa irtaimen kuluvan käyttöomaisuuden hankintameno kokonaisuudessaan sinä verovuonna, jona omaisuus on otettu käyttöön, jos käyttöomaisuuden:

- 1) todennäköinen taloudellinen käyttöaika on enintään 3 vuotta; tai
- 2) hankintameno on enintään 1 200 euroa (*pienhankinta*).

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna pienhankintana pidetään käyttöomaisuushyödykettä tai, jos useat käyttöomaisuushyödykkeet yhdessä muodostavat kiinteän kokonaisuuden, tällaista käyttöomaisuushyödykkeiden muodostamaa kokonaisuutta. Pienhankintoina saadaan verovuonna vähentää yhteensä enintään 3 600 euroa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2021 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki

maatilatalouden tuloverolain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 718/1990, uusi 7 momentti seuraavasti:

8 §

Enintään 1 200 euron suuruinen menojäännös saadaan poistaa kerralla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2021 toimitettavassa verotuksessa.

3.

Laki

tuloverolain 115 §:n 3 momentin muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 115 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 896/2001 seuraavasti:

115 §

Enintään 600 euron suuruinen meno tai menojäännös saadaan poistaa kerralla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2021 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen

1.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:n ja 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 33 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laeissa 473/1998 ja 898/2001, sekä lisätään 30 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1539/1992 ja 473/1998 uusi 5 momentti seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
30 §	30 § <i>Enintään 1 200 euron suuruinen menojäätös saadaan poistaa kerralla.</i>
33 § Poiketen siitä, mitä 30 §:ssä säädetään, poistetaan verovelvollisen vaatiessa irtaimen kuluihin käyttömaksuuden hankintameno kokonaisuudessaan sinä verovuonna, jona omaisuus on otettu käyttöön, jos käyttömaksuuden: 1) todennäköinen taloudellinen käyttöaika on enintään 3 vuotta; tai 2) hankintameno on enintään 850 euroa (<i>pienhankinta</i>). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna pienhankintana pidetään käyttömaksuushyödykettä tai, jos useat käyttömaksuushyödykkeet yhdessä muodostavat kiinteän kokonaisuuden, tällaista käyttömaksuushyödykkeiden muodostamaa kokonaisuutta. Pienhankintoina saadaan verovuonna vähentää yhteensä enintään 2 500 euroa.	33 § Poiketen siitä, mitä 30 §:ssä säädetään, poistetaan verovelvollisen vaatiessa irtaimen kuluihin käyttömaksuuden hankintameno kokonaisuudessaan sinä verovuonna, jona omaisuus on otettu käyttöön, jos käyttömaksuuden: 1) todennäköinen taloudellinen käyttöaika on enintään 3 vuotta; tai 2) hankintameno on enintään 1 200 euroa (<i>pienhankinta</i>). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna pienhankintana pidetään käyttömaksuushyödykettä tai, jos useat käyttömaksuushyödykkeet yhdessä muodostavat kiinteän kokonaisuuden, tällaista käyttömaksuushyödykkeiden muodostamaa kokonaisuutta. Pienhankintoina saadaan verovuonna vähentää yhteensä enintään 3 600 euroa. <i>Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2021 toimitettavassa verotuksessa.</i>

2.

Laki

maatilatalouden tuloverolain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 718/1990, uusi 7 momentti seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
8 §	8 § <i>Enintään 1 200 euron suuruinen menojäännös saadaan poistaa kerralla.</i> <i>Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2021 toimitettavassa verotuksessa.</i>

3.

Laki

tuloverolain 115 §:n 3 momentin muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 115 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 896/2001
seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
115 §	115 §
Enintään 200 euron suuruinen meno tai meno- jäännös saadaan poistaa kerralla.	Enintään 600 euron suuruinen meno tai meno- jäännös saadaan poistaa kerralla. <i>Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi- kuuta 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2021 toimitettavassa ve- rotuksessa.</i>